

Мұнай-газ өндірісінің қоршаған ортаға әсері

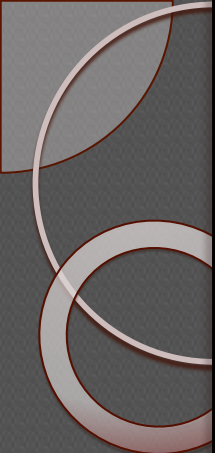
Орындаған: Тургынбаев Ж.М

Мазмұны

- Кіріспе
- 1 МҰНАЙ ГАЗ ӨНДІРІСІНІҢ ЭКОЛОГИЯҒА ӘСЕРІ
- 1.1 Мұнай өнеркәсібінің шығу тарихы
- 1.2 Мұнай қалдықтарының тірі ағзаларға әсері
- 1.3 Мұнай және газ ұңғымаларын бұрғылау
- 1.4 Мұнай базасының шаруашылығы
- 2 ҚАЗАҚСТАННЫҢ ГАЗ ӨНЕРКӘСІБІНІҢ ЖЕТІСТІКТЕРІ
- 2.1 Қазақстандағы мұнай газ өнеркәсібінің қалыптасуы мен дамуы
- 2.2 Қазақстандағы мұнай газ кен орындарына барлау
- 2.3 Мұнай-газ саласының серпінді дамуы
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

Кіріспе

- **Тақырыптың өзектілігі:** Мұнай-газ өдіруде баю мен пайда табу көзі ретінде қарамай, шамалы табысқа бола оларды жыртқыштықпен жұмсап, табиғи ортаны адамдар мен барлық тіршілік үшін зиянды қалдықтармен ластауға болмайтынына бүгінде көз жетті. Осыған орай, соңғы жылдары Республикамызда, жақын және алыс шетелдерде қоршаған ортаны қорғау мәселесіне көп көңіл бөлінуде. Қазіргі кезде шектен тыс ластанған аймақтардың жағдайын бақылау, қоршаған орта сапасына баға беру, келешегіне болжам жасау және табиғатты қорғау шараларын жүзеге асыру маңызды мәселелердің бірі болып отыр.

1 МҰНАЙ ГАЗ ӨНДІРІСІНІҢ ЭКОЛОГИЯҒА ӘСЕРІ

Каспий, Қазақстан және Орта Азияның мұнай және газ кен орындарын меңгерудің экологиялық проблемаларының өзіндік аймақтық ерекшеліктері бар-географиялық, геологиялық, геодинамикалық, сондай-ақ әлеуметтік. Оның үстіне қазіргі кезге дейін қоршаған ортаны қорғау мәселесі мұнай мен газды өндіру бойынша жобалық тапсырмалардан кейін тұрғаны және жобаларда дұрыс шешім таппауы экологиялық жағдайға ерекше із қалдырды.

Мұнай мен газды өндіру және өңдеу кезінде табиғатты қорғау бойынша маңызды бағыттар болып экологиялық таза үрдістер игеру және қалдықтарды азайту, мұнай-химиялық өндірістердің газды қалдықтарын тазарту, бұралқы суларды тазарту, қоршаған ортаның мұнаймен және мұнай өнімдерімен ластануын қадағалау және т.б. болып табылады

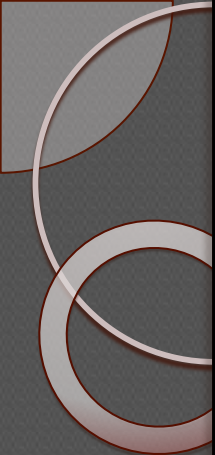
1.1 Мұнай өнеркәсібінің шығу

ТАРИХЫ

- Мұнай - көмірсутектер қоспасы болып табылатын, жанатын майлы сұйықтық; қызыл-қоңыр, кейде қара түске жақын, немесе әлсіз жасыл-сары, тіпті түссіз түрі де кездеседі; өзіндік иісі бар; жерде тұнбалық қабатында орналасады; пайдалы қазбалардың ең маңызды түрі.
- Ертеректе «тас майы» деп аталған мұнайдың болашағы зор екенін болжаған орыс ғалымы М.В. Ломоносов, Пенсильванияда ең алғаш рет мұнай ұңғымасы бұрғыланғанға дейін жүз жыл бұрын, мұнайдың шығуы жайлы өзінің бірегей теориясын ұсынған еді. «Жер қойнауында тереңнен орналасқан шымтезекті шөгінділерден жерасты ыстығымен қою, майлы материя шығарылып, саңылаулар арқылы ағады...

1.2 Мұнай қалдықтарының топыраққа әсері

Топырақтың, ішер су мен жұтар ауаның мұнай өнімдерімен ластануы - қара алтын өндірісін өркендеткен Атырау өңірінің де өзекті мәселесі. Облыстың табиғаты экологиялық жағынан қолайсыз, батпақты, тұзды топырақты болып келеді.

1.3 Мұнай және газ ұңғымаларын бұрғылау

Ұңғыма дегеніміз жер қыртысында арнайы бұрғылау аспаптарының көмегімен қазылатын диаметрі тереңдігінен бірнеше есе кіші, цилиндр пішінді тау-кен құрылыс орны. Ұңғыманың басталатын жері- сағасы, цилиндрлі беті- қабырғасы не оқпаны, ең төменгі шеті- түбі деп аталады. Сағасынан түбіне дейінгі оқпан бойынша ара-қашықтық ұңғыма ұзындығы, ал ұңғыма осі проекциясының тіке аралығы тереңдігі деп аталады.

1.4 Мұнай базасының шаруашылығы.